

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
соціально-гуманітарних, психолого-
педагогічних дисциплін та
загальноосвітньої підготовки,
протокол № 1 від 30.08.2023

ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

Силабус навчальної дисципліни

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	
Спеціалізація	015.39 Цифрові технології	
Освітньо-професійна програма	Професійна освіта (Цифрові технології) https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/opp_fmb_poczt-2022.pdf	
Форма навчання	денна	
Статус дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Рік навчання	перший	
Інформаційний обсяг	3 кредити / 90 годин, з них:	2-й семестр
	лекційних	28
	лабораторних	8
	самостійної роботи	54
Вид контролю	залік	
Викладач	 ОВЧАРЕНКО Тетяна Дмитрівна, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист»	
Контакти (імейл)	tovcharenko@pipfk.ukr.education	
Навчальний Google Клас	https://classroom.google.com/c/NjU0NDE5NDQ5ODQy?cjc=fceiute	
Навчальні матеріали в електронній бібліотеці	http://surl.li/plgfg	
Заняття	згідно з розкладом	
Додаткові заняття	середа, 15:20-16:40	

ПРЕДМЕТ вивчення дисципліни:

право як соціально-політичне явище і сукупність загальнообов'язкових, формально визначених правил поведінки, встановлених державою, держава як організація політичної влади, що забезпечує за допомогою права і спеціально створеного державного апарату управління справами всього суспільства, співвідношення і взаємозв'язок між державою і правом, система правових термінів.

МЕТА викладання дисципліни:

формування у здобувачів освіти загальних компетентностей з теорії держави і права, основ конституційного, цивільного, трудового, сімейного, адміністративного, кримінального, фінансового, екологічного права, вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві, застосовувати теоретичні знання в практичному житті, навичок роботи з нормативно-правовими актами.

ЗАВДАННЯ дисципліни:

- формування і поглиблення уяви здобувачів освіти про принципи взаємодії людини і держави;
- вивчення основних положень теорії держави і права, конституційних засад української держави та методів державного управління, головних інститутів адміністративного, цивільного, трудового, сімейного, кримінального, фінансового, екологічного права;
- надбання практичних навичок застосування отриманих знань у реальному житті;
- формування у здобувачів освіти правосвідомості та навичок правомірної поведінки.

ПРЕРЕКВІЗИТИ: знання та вміння, що отримані здобувачами освіти з предметів «Основи правових знань», «Основи трудового законодавства», що вивчалися в період здобуття робітничої професії в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, які мають бути сформовані:

ЗАГАЛЬНІ:

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство та в розвитку суспільства.

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН1 Застосовувати нормативно-правові документи, що діють в установах, виробництвах, організаціях сфери цифрових технологій та закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

РН2 Знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

РН3 Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною мовою.

ПОЛІТИКА КУРСУ

<p>Відповідальність викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> – забезпечення викладання дисципліни відповідно до навчального плану, програми навчальної дисципліни; – оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до критеріїв; – дотримання норм педагогічної етики; – доступність для комунікації у робочий час визначеними у силабусі засобами. 	<p>Відповідальність здобувача освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язкове відвідування занять; – участь в обговоренні теоретичних питань; – виконання письмових (тестових, практичних) завдань; – участь в семінарських заняттях; – відпрацювання пропущених аудиторних занять; – виконання завдань, винесених на самостійне вивчення; – дотримання норм ділової етики у спілкуванні з викладачем, іншими ЗО.
--	--

ПЛАГІАТ, АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання вимог **Положення про академічну доброчесність у ППФКу:**

<https://ipcpm.in.ua/wp-content/uploads/3.1.3-pipfk-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>

ІНСТРУМЕНТИ ТА ОБЛАДНАННЯ

Для організації дистанційного навчання:

персональний комп'ютер або смартфон / планшет;

набір інструментів та сервісів на базі хмарних технологій Google Workspace for Education;

додатки Google Клас, Google Meet.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Змістові модулі (ЗМ) і теми	Кількість годин, в т. ч.			
	Всього	Лекції	Практ. роботи	Самост. вивчення
ЗМ1 Основи теорії держави і права				
Тема 1. Загальне вчення про державу і право	8	4		4
ЗМ2 Основи конституційного права				
Тема 1. Конституція України, її політичне та юридичне значення	6	2		4
ЗМ3 Основи адміністративного права				
Тема 1. Основні засади адміністративного права	6	2		4
ЗМ4 Основи цивільного права				
Тема 1. Загальні засади цивільного права. Право власності	6	2		4
Тема 2. Зобов'язальне право. Спадкове право	6	2		4
Тема 3. Цивільне право, яке регулює зобов'язання, правочини. Окремі види договорів	6		2	4
ЗМ5 Основи трудового права. Право соціального захисту				
Тема 1. Тема 1. Поняття, принципи, джерела трудового права. Право соціального захисту. Трудовий договір	6	2		4
Тема 2. Тема 2. Робочий час. Час відпочинку. Оплата праці	6	2		4
Тема 3. Тема 3. Трудовий договір. Робочий час	2		2	
Тема 4. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність працівників. Охорона праці. Індивідуальні і колективні трудові спори	8	2	2	4
ЗМ6 Основи кримінального права				
Тема 1. Загальна характеристика кримінального права. Злочин та кримінальна відповідальність	6	2		4
Тема 2. Кримінальна відповідальність за окремі види злочинів	8	2	2	4
ЗМ7 Основи сімейного права в Україні. Нотаріат в Україні				
Тема 1. Загальні положення сімейного права України. Нотаріат в Україні	6	2		4
ЗМ8 Основи фінансового права України. Екологічне право України				
Тема 1. Фінансова діяльність і фінансове право України. Екологічне право	8	2		6
Підсумкове заняття	2	2		
Усього годин:	90	28	8	54

ЗАСОБИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності здійснюється шляхом поточного контролю, тематичних та семестрових атестацій.

Поточне контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, понятійних диктантів, тестування, перевірки конспектів, виконання самостійних робіт, створення комп'ютерних презентацій.

Передбачено **3 тематичні атестації** відповідно до змістових модулів програми.

Підсумковий контроль — семестрова атестація, яка здійснюється на підставі тематичного оцінювання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за 4-бальною шкалою.

Теоретичний матеріал	Тестування	Самостійна робота
ВІДМІННО		
Здобувач освіти усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах навчальної програми, самостійно аналізує і розкриває суть державно-правових реалій, узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки, самостійно користується правовими актами, робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки. Виявляє особисту позицію щодо правових ситуацій	Правильно відповідає на 90-100 % питань	Виконано 100 % обсягу

ДОБРЕ		
Здобувач освіти вільно відповідає на поставлені запитання, розкриває суть правових понять, самостійно розв'язує типові правові ситуації, формулює неповні висновки	Правильно відповідає на 70-89 % питань	Виконано не менше 90 % обсягу
ЗАДОВІЛЬНО		
Здобувач освіти самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, за допомогою викладача аналізує державно-правові реалії, наводить приклади, намагається робити окремі висновки	Правильно відповідає на 50-69 % питань	Виконано не менше 70 % обсягу
НЕЗАДОВІЛЬНО		
Здобувач освіти має уявлення з теми, за допомогою викладача розпізнає окремі правові поняття, називає окремі державно-правові реалії, але його знання безсистемні, неусвідомлені	Правильно відповідає на 0-49 % питань	Виконано менше 50 % обсягу

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Герц А. А., Кравчук С. Й. Правознавство: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. 280 с.
2. Гринь О. Д., Донченко О. І. Правознавство : навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2016. 206 с.
3. Правознавство: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Ю. Е. Губені, Р.П. Возняка, В.І. Андріїва. Львів. : Українські технології, 2014. 407 с.
4. Правознавство: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Волошкевич Г.А., Джолос С.В., Дробот Ж.А. та інш. Черкаси, 2019. 686 с.
5. Погорілко В.Ф., Шпиталенко Г.А. Правознавство: Підручник / В.Ф. Погорілко, Г.А. Шпиталенко. Київ: Каравела, 2016. 592с
6. Основи права: підручник / В.Д. Гапотій, О.А. Слишик.-2-ге вид. із змінами та доп. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.

Додаткова

1. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Навч. посібник. 5-те вид. 2018. Київ: Алерта. 360 с.
2. Іванов Ю. Ф. Куриліна О. В., Іванова М. В. Цивільне право України : навч. посіб. у 2 т. 2-ге вид. доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2019. Т 1. 342 с. Т. 2. 346 с.
3. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підруч. / О. Ф. Скакун. К.: Алеута ; КНТ; ЦУЛ, 2009. 520 с
4. Трудове право: підручник / за заг. ред. О. М. Ярошенко. – 3-тє вид. перероб. І допов. Харків: Право, 2019. 544 с.
5. Сімейне право України: підруч.: кол. авт. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 519 с.
6. Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В.Л. Федоренко. К.: Вид-во Ліра. – Київ, 2016. 616 с.

Нормативна література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971р. № 322-VIII ВР / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2011р. № 2341-III / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002р. № 2947-III / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Президента України – URL: <http://president.gov.ua>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – URL: <http://kmu.gov.u>
4. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» – URL: <http://www.nau.ua>